

**CREU
ALTA**

**ESCOLA DE MÚSICA AUTORITZADA
CENTRE AUTORITZAT DE GRAU PROFESSIONAL**

**PROTOCOL DE PREVENCIÓ I D'ACTUACIÓ DAVANT L'ABÚS SEXUAL I L'ASSETJAMENT A MENORS.
(versió 07-2023)**

INDEX:

1.INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS DEL PRESENT PROTOCOL.

2.QUE S'ENTEN PER ABÚS SEXUAL A UN MENOR?

3.QUE S'ENTEN PER ASSETJAMENT A UN MENOR?

4.MESURES DE PREVENCIÓ A L'ESCOLA

4.1. A la selecció de personal.

4.2. Bones Pràctiques.

4.3. Publicitat del Protocol.

4.4. Formació del Personal.

5.INDICADORS.

5.1. Indicadors d'Abús Sexual.

5.1.1.Indicadors Físics.

5.1.2.Indicadors de Comportament/Emocionals.

5.1.3.Indicadors per edats:

5.1.3.1.Nens Petits.

5.1.3.2.Adolescents.

5.2.Indicadors d'Assetjament Escolar.

5.2.1.Revelació Indirecta.

5.2.2.Revelació Directa.

6.ACTUACIONS:

6.1.Recollida de informació.

6.2.Escenaris:

6.2.1.Comès per una persona externa a l'escola.

6.2.2.Comès per un membre de l'escola:

6.2.2.1.Comès per un altre alumne (menor).

6.2.2.2.Comès per un adult.

7.ANEXES:

- 1. Fitxa Registre per cas de d'Abús Sexual o Assetjament Menors.**
- 2. Consentiment Informat dels pares/tutors legals.**

1.INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS DEL PRESENT PROTOCOL:

El benestar de la infància i adolescents és un valor social fonamental que competeix a tots els adults, especialment als pares, mares, tutors i entorn familiar així com als professionals que de diferents maneres intervenen i interactuen amb infants i adolescents.

La revelació de situacions d'abús sexual o assetjament escolar ens enfronta a situacions molt difícils, sempre molt crues i sovint de greus conseqüències.

Sovint els casos d'abús sexual es solen ocultar tant per part de la família com per part dels educadors.

La família no denuncia perquè:

- Neguen la importància del mal sofert pel menor (no n'hi ha per tant).
- No creuen que la denúncia serveixi per a reparar el dany fet.
- Temen les conseqüències negatives que pugui tenir la publicitat del cas pel seu fill/a.
- Temen les conseqüències per a la família sobretot si l'agressor és un familiar.
- No saben què cal fer.
- Per falta de confiança en el Sistema Judicial i temença a les conseqüències del procés.

I els docents perquè pensen que:

- Per la mala imatge que pot donar de l'escola, entitat, etc...
- “No és el meu problema”, han de ser els pares.
- Pot produir conflictes amb les famílies o l'agressor.
- Pot ser pitjor pel menor sotmetre'l a un procés judicial.

Malgrat tot això, és **NECESSARI** denunciar perquè:

- Protegim el menor aïllant-lo de l'agressor i evitar que l'abús continuï o es repeteixi.
- Evitem que es pugui abusar d'altres menors.
- Normalment el procés judicial establirà mesures de tractament per l'agressor.
- El procés judicial desculpabilitza el menor fent justícia a l'agressió soferta.
- La no denúncia crea un sentiment d'impunitat per l'agressor i la comunitat educativa.
- Si l'abús és al nucli familiar, col·loca al menor en una situació emocional i social insostenible de greus conseqüències.
- I finalment, perquè els professionals estem legalment obligats a denunciar els casos d'abusos que coneixem.

Davant d'aquestes situacions, la seguretat, la salut física, psicològica i emocional del menor i el seu benestar present i futur són els valors suprems a preservar front de qualsevol altre consideració.

Per aquesta raó, i davant d'aquest tipus de situacions és, a més d'una obligació legal, imprescindible que totes les escoles, associacions, clubs esportius, espais i entitats que intervenim amb infants i adolescents disposem de protocols adients i degudament actualitzats que permetin prevenir, detectar i actuar de la manera més ràpida i eficient davant d'aquest tipus de situacions.

Es en aquest sentit que des de l'Escola de Música Creu Alta, el Centre Autoritzat de Grau Professional Creu Alta i l'Associació Musical Creu Alta i amb el degut assessorament professional, es redacta el present protocol.

Sabadell, Juliol 2023
Eulàlia Sánchez i Griera
Directora Acadèmica

2. QUE S'ENTEN PER ABÚS SEXUAL A UN MENOR?

- Assetjar, ensumar o intimidar amb gestos obscens o amb comunicacions obscenes. Trucades telefòniques, missatges de mòbil, correus electrònics, cartes o notes de contingut sexual.
- Proposicions sexuals o insinuacions relacionades amb la conducta sexual. Propostes de trobada amb finalitats sexuals (expressos o no) utilitzant Internet o altres mitjans.
- Demanar al menor que exposi o exhibeixi el seu cos o parts del seu cos amb finalitats sexuals, directament o mitjançant la utilització de TICS.
- Tocar parts del cos de l'infant considerades íntimes o erògenes, per sobre o per sota de la roba. Intents de petons, contacte corporal, excessiu acostament, etc.
- Obligar, convidar o incitar a tocar l'adult o altres menors amb finalitats sexuals.
- Exhibicionisme.
- Exposar intencionadament el menor a la visualització d'actes sexuals o material pornogràfic.
- Penetració oral, anal o vaginal, o intent de penetració amb penis o amb objectes.
- Explotació sexual:
 - Incitar o permetre la prostitució del menor per tercers.
 - Usar imatges del menor amb finalitats pornogràfiques.
 - Fer-li participar en serveis de prostitució o en espectacles sexuals

L'abús es pot fer de moltes maneres, sent la utilització de la sorpresa, l'engany, el xantatge, la manipulació, guanyant-se la confiança del menor, etc., més freqüent que la violència o amenaces.

Els abusos succeeixen més sovint del que es creu i allà on no siguin vistos per altres persones.

Els abusos els poden cometre persones aparentment normals (generalment homes) que tenen greus deficiències en els seus processos de socialització i d'autocontrol, o amb falta d'ètica.

3. QUE S'ENTEN PER ASSETJAMENT A UN MENOR?

L'assetjament o bullying és qualsevol forma de maltractament físic, verbal o psicològic, intencionat i repetit que s'exerceix sobre un menor per part d'un o diversos professors o altres menors aprofitant una situació de desigualtat de poder, física o psicològica per tal d'intimidat, humiliar o excloure el menor.

El Bullying és una forma de violència que vulnera els drets fonamentals dels infants i adolescents i que pot afectar negativament la seva salut, el seu rendiment acadèmica i la seva autoestima.

Alguns exemples de Bullying son:

- Cops, empentes, patades o altres agressions físiques al menor.
- Insults, burles, mots ofensius o altres expressions verbals que ridiculitzin o menyspreïn el menor.
- Rumors, mentides, calúmnies o altres accions que malmetin la reputació o la imatge del menor.
- Aïllament, rebuig, ignorància o altres conductes que exclouin el menor del grup o li impedeixin participar en les activitats escolars o socials.
- Robatori, deteriorament, destrossa o ocultació d'objectes personals o materials escolars del menor.
- Pressió, xantatge o obligació al menor perquè faci coses que no vol o que vagin en contra de la seva voluntat.

4.MESURES DE PREVENCIÓ A L'ESCOLA

4.1.A la selecció de personal:

- Comprovar veracitat del currículum de la persona candidata.
- Disposar de referències (verbals o escrites).
- Recollir informació pública del candidat a xarxes socials, internet...

Una vegada obtinguda aquesta informació...

- Mantenir una entrevista personal amb el candidat/a en la qual es confrontarà la informació obtinguda amb les seves respostes i tractarà el treball amb menors, dubtes, problemes, avantatges, etc.
- Serà obligatori sol·licitar a qui hagi de ser contractat (professors, monitors, auxiliars, etc.) un certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals (Reial Decret 1110/2015, d'11 de gener).
- Finalment assegurar-se que la persona contractada coneix el contingut del present protocol així com les NOFC (normes d'organització i funcionament del Centre i el PEC (Projecte Educatiu del Centre).

4.2.Bones Pràctiques:

Cal establir unes formes d'actuació que procurin un entorn segur per als alumnes ja siguin menors o adults.

Tots els adults que tinguin contacte habitual amb menors han de conèixer bé quina és la seva feina i conduir-se en tot moment de manera professional.

A títol merament enunciatiu i no exhaustiu, s'exposen a continuació un seguit de "bones pràctiques" que totes les persones adultes contractades o que mantenen algun tipus de vinculació amb l'Escola, han de mantenir en tot moment:

1. Les mostres físiques d'afecte han de ser mínimes, i de fer-se, han de tenir sentit en el context de la situació. De fer-se, s'han de fer tocant zones "segures": espatlles, cap, braços. Si es donen petons, s'han de donar a les galtes, no s'abraça a la força ni amb excessiva pressió o durada i no es toquen mai zones íntimes o erògenes (cuixes, natges, pits, genitals...).
2. Es respectarà la integritat física de l'infant o jove, permetent-li rebutjar mostres d'afecte fins i tot encara que siguin benintencionades.
3. En les classes individuals s'evitaran tots els comportaments abans indicats, i mai s'ha de tenir un excés de confiança amb els alumnes. No s'ha d'oblidar que s'és el professor.
4. A les classes grupals es vetllarà per la igualtat de tracte entre els alumnes i es tallarà en sec qualsevol intent d'abús, ja sigui per part dels altres companys, com per part del professor.
5. Es comunicarà a la família si s'ha estat a soles amb el nen/a amb un contacte físic rellevant: una cura per un tall, un massatge per un tiró a la cama, per exemple.
6. Estan totalment prohibits els jocs, bromes o càstigs que impliquin despullar-se, fer-se petons o altres conductes amb connotació sexual.
7. Està prohibit que professors mantingui trobades o comunicacions amb els alumnes fora del context de l'escola, ni presencials, ni a través de correu electrònic, mòbil, o plataformes socials alienes a les oficials del escola. Qualsevol trobada o comunicació haurà de ser posada en coneixement de la família.
8. Serà motiu d'acomiadament qualsevol relació sentimental d'un docent amb alumnes menors d'edat.
9. Si algun alumne dona mostres d'afecte i/o enamorament cap al docent, etc., aquest haurà d'establir de manera adequada i sensata els límits a aquest tipus de comportament.

10. La presa de qualsevol imatge d'alumnes es durà a terme amb els mitjans del Escola, mai amb material personal de l'empleat/da. Les imatges es guardaran en un arxiu del que serà responsable de l'Escola i haurà de comptar amb el consentiment de la família.
11. No es transportarà cap alumne en el propi vehicle sense l'autorització de la família i es recomana que vagi amb altres companys o dos adults.
12. A la sortida de l'escola, es supervisarà que cada alumne/a sigui recollit pels pares o la persona degudament autoritzada a aquest efecte.

4.3. Publicitat del Protocol:

Aquest protocol serà publicat entre el personal docent i no docent de l'escola així com a alumnes i famílies que poden consultar-lo a la pàgina principal del web de l'escola (creualtamusica.cat).

4.4. Formació del Personal:

Es recomana donar formació sobre prevenció d'abusos al personal docent i no docent de l'escola i en aquesta formació s'hi inclou el coneixement del present protocol.

5.INDICADORS.

Es molt important poder detectar el mes aviat possible l'abús sexual o l'assetjament.

Hi ha dues maneres de detectar-ho:

- Per indicacions: Per observació de indicadors físics o canvis de comportament o emocionals del menor.
- Per revelació: Ja sigui directe (ho explica la víctima) o indirecte (ho explica un tercer).

Generalment els menors no solen explicar que son víctimes d'abusos per diferents motius:

- Per la seva edat (son molt petits).
- Perquè no perceben que el que els hi està succeint NO és normal.
- Els hi fa vergonya.
- Tenen por que els titllin de mentiders.
- Perquè viuen situacions contradictòries: vergonya i atracció; admiració i malestar.
- Perquè estan o es senten amenaçats pel agressor o agressors.
- Perquè no volen disgustar el seu entorn, família, pares.
- Perquè poden generar reaccions violentes, escàndols, etc....
- Perquè no volen les conseqüències que pot tenir per l'agressor o agressors.
- Perquè es senten culpables: Haver provocat la situació, no haver-la impedit, continuar permetent-la.
- Per no haver-ho explicat abans.

5.1.Indicadors d'Abús Sexual:

5.1.1.Indicadors Físics:

- Sagnat o secrecions inexplicables en genitals, anus o fissures anals.
- Erosions, contusions i hematomes en zona genital, anal o pit.
- Dolors en asseure's o caminar.
- Malalties de transmissió sexual (ETS).
- Embaràs en adolescents.

5.1.2.Indicadors de Comportament/Emocionals.

Els indicadors de comportament o emocionals son molt més freqüents que els físics.

- Coneixement i/o pràctica de jocs sexuals impropis de la seva edat.
- Forçar o coaccionar altres menors a jocs sexuals.
- Conductes sexuals inapropiades vers adults, mostrar-se clarament seductor/a cap a adults.
- Aïllament social. S'encongeix defensivament quan el/la toquen. Desconfiança relacional.
- Es vesteix amb excessives capes de roba o dorm vestit.
- Transtorns del son o de l'alimentació.
- Pors i Fòbies sobtats.
- Comportament compulsius.
- Baixada en el rendiment escolar.
- Dificultat per concentrar-se.
- Canvis bruscos d'humor o actitud.
- Ansietat, Depressió, sentiment de culpa.

5.1.3. Indicadors per edats:

5.1.3.1. Nens Petits:

- Enuresis (es fa pipi), encopresis (no s'agunta la "caca"), quan ja ho havia superat.
- Comportament regressius i inadequats per l'edat (p.ex.: es torna a xuclar el dit).
- Pors sobtades (a entrar a determinats llocs: wc's, etc....).

5.1.3.2. Adolescents.

Aquest símptomes que es relacionen a continuació poden estar indicant algun altre problema diferent de l'abús sexual per tant:

- No s'han de considerar de manera aïllada.
- S'han de mantenir en el temps.
- Convé estar atent i, en un clima de confiança i seguretat, entrevistar el menor per comprovar si efectivament està sent víctima d'abús o es tracta d'una problemàtica diferent.

- Apatia, Depressió.
- Cridar sense raó, provocació o dany.
- Fatiga crònica.
- Comportaments autodestructius (autolesions, intents de suïcidi).
- Tenen regals, roba o diners dels quals desconeixem l'origen o no tenen explicació lògica.
- Manté en secret "els seus nous amics", activitats, contactes en mòbil o internet.
- Conflictes amb la família i/o amics,
- Canvi d'amistats (abandona el seu entorn d'amistats habituals) i desconeixem "noves amistats".
- Implicació en activitats d'explotació sexual a canvi de diners.
- Us de drogues, alcohol, actes vandàlics, delinqüència.

5.2. Indicadors d'Assetjament Escolar.

5.2.1. Revelació Indirecta:

- Es una tercera persona qui voluntària o involuntàriament ens alerta de la situació.
- Per dibuixos o expressions (relats, escrits, publicacions a xx.ss., missatges....).

5.2.2. Revelació Directa:

- Poc habitual, habitualment ho expliquen al seu entorn d'amistats mes propers "en secret"

6.ACTUACIONS:

Quan es tenen coneixements, indicis o revelacions d'una possible situació d' abús sexual o assetjament escolar, s'haurà d'intentar disposar de la màxima informació possible.

6.1. RECOLLIDA DE INFORMACIÓ

A continuació es relacionen les següents pautes:

- Realitzar una entrevista amb el/la menor en lloc tranquil, privat i amb el temps que sigui necessari.
- Ser sensibles a les necessitats de l' infant, transmetre-li que se'l comprèn, que se' l creu i que estem disposats escoltar-lo i donar-li suport.
- Mantenir la calma, escoltar amb atenció i ser càlids.
- No qüestionar el que diu.
- No mostrar emocions com ràbia, estupefacció, etc. doncs es pot sentir inhibit o temorós.
- No jutjar ni insultar, transmetre que l'abusador és una persona que necessita ajuda.
- No interrompre la revelació. En tot cas utilitzar preguntes obertes com per exemple: ¿vols explicar alguna cosa més sobre el succeït?.
- No demanar detalls, només es necessita saber els fets bàsics per tenir clar que es tracta d'un abús o assetjament (ja ho farà quan declari davant dels professionals) i aleshores la conversa haurà de girar al voltant del nostre suport i al que vam fer.

Al menor cal dir-li:

- . Que ens el creiem.
- . Que ha fet molt bé a explicar-ho i que ha estat molt valent.
- . Que no en te la culpa, que no és responsable del que ha succeït.
- . Que parlarem amb les persones que podran ajudar-lo i/o fer que això acabi.
- . Que tirarà endavant: "sé que ara et sents malament, però t'ajudarem i tornaràs a sentir-te bé".

S'ha de prendre nota per escrit del que l'alumne ha comunicat i per a això en l'Annex núm. 1 està el model de la fitxa de registre de cas d'abús sexual.

6.2. ESCENARIS:

6.2.1. Comès per una persona externa a l'escola.

S'haurà de comunicar en primer lloc a la família que seran els que interposaran la denúncia davant les Forces i Cossos de Seguretat. La direcció de l'Escola haurà de notificar la revelació a la Fiscalia de Menors.

Si el presumpte abusador forma part de la família nuclear del menor, la direcció de l'Escola ho comunicarà a Protecció de Menors, sense comunicació prèvia ni posterior a la família (*).

(*) En determinats casos, es podrà comptar amb el suport i ajuda de mare/pare o algun altre familiar que no hi estigui involucrat i per tant se li comunicarà.

6.2.2. Comès per un membre de l'escola:

6.2.2.1. Comès per un altre alumne (menor).

-Es parlarà per separat amb tots dos, mai es confrontaran.

-Es posarà en comunicació de les respectives famílies.

-Es sancionarà a l'agressor d'acord amb el que s'estableix a les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC) que estan publicades a la pàgina principal del web de l'escola (creualtamusica.cat)

-Es comunicarà a Fiscalia de Menors.

Es farà costat psicològicament a la víctima i en cas que continuï en l'Escola, al presumpte agressor.

6.2.2.2. Comès per un docent o un altre adult de l'escola.

-La direcció, en presència d'un altre adult, s'entrevistarà amb el presumpte agressor i procedirà a evitar que contacti amb la presumpta víctima i altres nens prohibint-li expressa i fermament qualsevol tipus de comunicació.

-L'obligarà a prendre vacances o se'l suspènirà d'ocupació.

-Es realitzarà un informe intern per a esbrinar els fets i responsabilitats.

-Ho comunicarà a la família i si necessita assessorament es posarà en comunicació amb Protecció de Menors o amb el Telèfon Europeu d'Atenció a la infància: 116 111.

-Amb el Director/a en aquesta entrevista, estarà una altra persona de l'equip directiu.

- Ho comunicarà a la Inspecció Educativa i a Fiscalia de Menors.

- Salvaguardarà la identitat del/ de les víctima/s, del presumpte abusador i de qui hagi comunicat la sospita, excepte davant policia, jutjat, i serveis socials especialitzats en protecció de menors.

-S'ha de comunicar-ho a la resta de famílies, passats uns dies o setmanes, per a evitar rumors, per a orientar sobre com manejar la situació i perquè pot ser fonamental per a detectar si hi ha hagut altres víctimes.

-S'haurà d'insistir en la presumpció d'innocència, i la col·laboració de l'escola amb l'Administració de Justícia i amb l'entitat competent en protecció de menors.

7.ANNEXES:

ANNEX 1

FITXA DE REGISTRE DE CAS PROTOCOL D'ABÚS SEXUAL O ASSETJAMENTS A MENORS

Data de coneixement dels fets

1. Identificació:

Nom i cognom alumne/a:	
Curs:	
Edat:	Data naixement:
Persona que comunica el fet:	
Relació amb l'alumne/a:	
Telèfon de contacte:	

2. Descripció del cas (consignar amb la major exactitud possible el relat del menor possibles implicats en els fets, dades que es puguin considerar rellevants)

--

3. Mesures adoptades (amb el nen/a, amb els pares, amb presumpte abusador, gestions externes)

--

Signatura de l'adult que comunica el fet

Signatura de la Direcció de l'escola

Data i hora de recepció dels antecedents

Dia:

Hora:

ANNEX 2
CONSENTIMENT INFORMAT DELS PARES/TUTORS LEGALS

Jo, Sr/Sra _____, pare/mare/tutor legal de
l'alumne _____ curs _____

declaro haver estat citat pel Director/a de l'Escola de Música Creu Alta, amb data _____, i haver estat informat de la situació del meu fill/al fet que es resumeix en:

Davant aquesta situació, he estat informat que, per revestir característiques de delictes, la mesura que correspon és la denúncia davant les autoritats competents.

La meva decisió sobre aquest tema és (tatxeu el que no procedeixi).

SI Interposaré personalment una denúncia davant les Forces i Cossos de Seguretat, informant l'Escola de Música Creu Alta una vegada realitzada.

NO interposaré personalment la denúncia, sabent que davant tal eventualitat serà l'Escola de Música Creu Alta qui ho faci.

A Sabadell a _____ de _____ 20_____

Signatura:

Nom i cognoms:

DNI: